

демократизацією політичного і громадського життя, реформуванням соціально-економічної сфери. В контексті інформаційної політики це означає забезпечення відкритого доступу до джерел інформації для громадян і захист їх інформаційних прав. Зважаючи на все вищесказане можна упевнено говорити, що ЗМІ виступають у даному процесі у ролі важливої ланки, поряд із державою та соціальними інститутами [1, с. 142].

Список використаних джерел:

1. Арістова І.В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / І.В. Арістова. – Харків: Вид-во Університету внутр. Справ, 2000. – 368 с.
2. Іванченко Ю.М. Сутність, головні напрями та способи державної інформаційної політики в Україні / Ю.М. Іванченко // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України, 2010. – С. 29-31.
3. Кондратенко О.Ю. Інформаційний чинник у формуванні внутрішньої і зовнішньої політики української держави / Олег Юрійович Кондратенко // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм, 2010. – № 2. – С. 2.

Лукіячук А.А.

*старший офіцер центру технічного захисту інформації
в/ч А0334*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Розвиток суспільства на сучасному етапі характеризується зростаючою роллю інформаційної сфери, що представляє собою сукупність інформації, інформаційної інфраструктури, суб'єктів, які здійснюють збір, формування, поширення і використання інформації, що а також системи регулювання виникаючих при цьому суспільних відносин. Інформаційна сфера є системоутворюючим фактором життя суспільства, активно впливає на стан політичної, економічної, оборонної та інших складових безпеки нашої країни [1, с. 201]. Національна безпека нашої країни значним чином залежить від забезпечення інформаційної безпеки, і в ході технічного прогресу ця залежність буде зростати. Проблема інформаційної безпеки постійно посилюється процесами проникнення практично в усі сфери діяльності суспільства технічних засобів обробки і передачі даних. Кожен збій роботи комп'ютерної мережі це не тільки «моральний» збиток для працівників, підприємства і адміністраторів. Із розвитком технологій електронних платежів, «безпаперового» документообігу та інших серйозний збоїв локальних мереж може просто паралізувати роботу підприємств, установ, що призведе до відчутних матеріальних втрат. Не випадково захист даних в комп'ютерних мережах стає однією з найгостріших проблем в сучасному світі.

Інтереси особистості в інформаційній сфері полягають у реалізації конституційних прав людини і громадянина: на доступ до інформації, на

використання інформації в інтересах здійснення не забороненої законом діяльності, фізичного, духовного та інтелектуального розвитку, в захисті інформації, що забезпечує особисту безпеку. Інтереси суспільства в інформаційній сфері полягають: в забезпеченні інтересів особистості в цій сфері, зміцненні демократії, створенні правової соціальної держави, досягненні і підтримці суспільної злагоди. Інтереси держави в інформаційній сфері полягають: в створенні умов для гармонійного розвитку української інформаційної інфраструктури, в реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина в області отримання інформації і користування нею з метою забезпечення непорушності конституційного ладу, суверенітету і територіальної цілісності України, політичної, економічної та соціальної стабільності, в безумовному забезпеченні законності і правопорядку, в розвитку рівноправного і взаємовигідного міжнародного співробітництва. На основі національних інтересів України в інформаційній сфері формуються стратегічні і поточні завдання внутрішньої і зовнішньої політики держави щодо забезпечення інформаційної безпеки [5, с. 67].

На нашу думку можливо виділити чотири основні складові національних інтересів України в інформаційній сфері. Одна з них включає в себе захист інформаційних ресурсів від несанкціонованого доступу, забезпечення безпеки інформаційних і телекомунікаційних систем, як вже розгорнутих, так і створюваних на території України. Інформаційна безпека визначається як стан захищеності інформаційного середовища суспільства, що забезпечує її формування, використання і розвиток в інтересах громадян, організацій, держави. Таким чином, під інформаційною безпекою розуміється захищеність інформації і підтримуючої інфраструктури від випадкових або навмисних впливів природного або штучного характеру, які можуть завдати неприйнятної збитку суб'єктам інформаційних відносин, в тому числі власникам і користувачам інформації і підтримуючої інфраструктури. На сьогоднішній день сформульовано два базових принципи інформаційної безпеки, яка повинна забезпечувати:

- цілісність даних;
- захист від збоїв, що ведуть до втрати інформації, а також неавторизованого створення або знищення даних;
- конфіденційність інформації і одночасно її доступність для всіх авторизованих користувачів.

Захист інформації – це комплекс заходів, спрямованих на забезпечення інформаційної безпеки. Правильний, з методологічної точки зору, підхід до проблем інформаційною безпеки починається з виявлення суб'єктів інформаційних відносин та інтересів цих суб'єктів, пов'язаних з використанням інформаційних систем. Загрози інформаційної безпеки – це зворотний бік використання інформаційних технологій [3, с. 116]. Значення захисту інформації в сучасному інформаційному суспільстві важко переоцінити. Нова інформаційна інфраструктура створює нові небезпеки для інформації. Успіх в області інформаційної безпеки може принести тільки комплексний підхід, що поєднує заходи чотирьох рівнів:

- законодавчого;
- адміністративного;
- процедурного;
- програмно-технічного.

Ми вважаємо, що більшість правових актів мають обмежувальну спрямованість. Самі по собі ліцензування і сертифікація не забезпечують безпеки. Одним із заходів забезпечення інформаційної безпеки є криптографія. Все, що пов'язано з криптографією, складно не стільки з технічної, скільки з юридичної точки зору. Поки ж єдиним доступним виходом є застосування вільно розповсюджуваного програмного забезпечення.

Надійний контроль цілісності також базується на криптографічних методах з аналогічними проблемами і методами їх вирішення. Аналіз захищеності – це інструмент підтримки безпеки життєвого циклу. З активним аудитом його поєднує необхідність практично неперервного оновлення бази знань і роль не найнадійнішого, але необхідного захисного рубежу, на якому можна розташувати вільно розповсюджуваний продукт [2, с. 13]. Встановлено, що підключення інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж і засобів обчислювальної техніки, що застосовуються для зберігання, обробки або передачі інформації, що містить відомості, які відносяться до державної таємниці, або інформації володарями якої є державні органи і яка містить службову інформацію, до інформаційно-телекомунікаційних мереж, що дозволяє здійснювати передачу інформації через мережу «Інтернет», не допускається.

На сьогоднішній день в нашій країні за умов недосконалої інформатизації суспільства зволікання з її вирішенням призводить до величезних збитків. Для запобігання цьому потрібне плідне міжнародне співробітництво [4, с. 125]. Доцільність тісного співробітництва на мою думку необхідне у зв'язку з відсутністю досвіду розв'язання питання щодо створення сучасного інформаційного простору в Україні та системи його захисту. Однак більшу частину шляху щодо створення та захисту національного інформаційного простору ми повинні пройти самі опираючись на досвід інших країн.

Список використаних джерел:

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество / Д. Белл. – М. : Akademia, 1999. – 788 с.
2. Горбулін В. П. Пріоритетність національних інтересів у світлі стратегії національної безпеки України / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський // Стратегічна панорама. – 2005. – № 3. – С. 11–18.
3. Комплексний аналіз загроз національній безпеці України у 1990–2000 роках : монографія / [А. П. Булан, О. О. Лозицький, В. М. Павлюк та ін.] – К. : Вид-во Національної академії СБ України, 2001. – 303 с.
4. Новицкий Г. В. Проблемы обеспечения национальной безопасности в условиях глобализации / Г. В. Новицкий // Геополитика – безопасность – терроризм : сб. ст. ; под. ред. Е. А. Вертлиба, Л. М. Бонданца. – Бишкек : Изд-во Бийиктик, 2006. – С. 123–128.
5. Новицький Г. В. Життєво важливі цінності Українського народу як об'єкти національної безпеки України / Г. В. Новицький // Збірник наукових праць НА СБ України. – 2006. – № 16. – С. 65–70.